

طیران حکیم طاهری (فی الوجود)

مجموعه آثار مولانا میرزا محمد باقر طاهری رشتی
متخلص به سرالحق

به کوشش

عبدالله حافظی و بهرام باباررگی

ویرایش، مقدمه و شرح، الزان

دکتر رضا خبازها

انتشارات آرون

طاهری، محمدباقر، ۱۲۷۰ - ۱۳۳۱	سرشناسه
طیران حکیم طاهری (فی الموجود): مجموعه‌ای از آثار مولانا میرزا محمدباقر طاهری رشتی متخلص به سرالحق؛ به کوشش عبدالله حافظی، بهرام بابابزرگی؛ مقدمه، ویرایش و شرح وازگان رضا خبازها.	عنوان و نام پدیدآور
تهران: آرون، ۱۳۹۹.	مشخصات نشر
۹۰۰ ص.	مشخصات ظاهری
۹ - ۳۷۰ - ۲۳۱ - ۹۶۴ - ۹۷۸	شابک
فیفا	وضعیت فهرست نویسی
طاهری، محمدباقر، ۱۲۷۰ - ۱۳۳۱ - سرگذشتنامه	موضوع
عرفان - مطالب گونه‌گون Mysticism - Miscellanea	موضوع
شعر عرفانی فارسی - قرن ۱۴ Sufi poetry, Persian - 20 th century	موضوع
حافظی، عبدالله، ۱۳۲۱ - ، گردآورنده	شناسه افزوده
بابابزرگی، بهرام، ۱۳۵۴ - ، گردآورنده	شناسه افزوده
خباز، رضا، ۱۳۶۳، ویراستار	شناسه افزوده
۲/ ۲۰	رده‌بندی کنگره
۸۱، ۲۵۷	رده‌بندی دیویی
۵۹ ۷۰۸۷	شماره کتابشناسی ملی

آرناشارت، آرون

طیران حکیم طاهری فی الجمله

مجموعه‌ای از آثار مولانا میرزا محمدباقر طاهری رشتی (متخلص به سرالحق)

به کوشش: عبدالله حافظی، بهرام بابابزرگی

ناشر: انتشارات آرون

چاپ اول: ۱۳۹۹

چاپ صف: ۵۰۰ نسخه

به ۱۷۵,۰۰۰ تومان

نشانی: میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان وحید نظری

نرسیده به خیابان منیری جاوید، پلاک ۱۰۵، واحد ۳ تلفن: ۵۱ - ۶۶۹۶۲۸۵۰

ایمیل: Arvannashr@yahoo.com وبسایت: www.Arannashr.ir

پیش‌گفتار

زندگی‌نامه مولانا میرزا محمدباقر طاهری رشتی

(متخلص به سرالحق)^۱

حضرت مولانا میرزا محمدباقر طاهری رشتی متخلص به سرالحق (قدس سره)، فرزند حاج احمد، به تاریخ چهارم بهمن‌ماه سال ۱۲۷۰ خورشیدی در شهر رشت از ولایت گیلان دیده به جهان گشود. پدرش، حاج احمد، به بازرگانی اشتغال داشت. ملّا طاهر، پدربزرگ مولانا طاهری (قدس سره)، افزون بر علوم غریبه با علوم جدید آشنایی داشت و در دانش موسیقی نیز شهره بود. وی هرگاه مأمور جناب قزوینی، در تکایای شهرهای رشت و قزوین و تهران، به برگزاری مراسم تزیین می‌پرداختند.

در کتاب جام احمدی تألیف مولانا طاهری (قدس سره)، که در سال ۱۳۵۱ خورشیدی چاپ و منتشر شده است، سلسله نسب مؤلف بدین ترتیب شرح داده شده است: مولانا میرزا محمدباقر طاهری ابن احمد بن ملّا طاهر بن عباس بن شیخ محسن بن عبدالوهاب بن عبدالله بن ادريس بن رضی بن مطهر بن مسلم بن ابوجعفر بن محمود بن خلیل بن سعید بن اباذر بن یحیی بن زکریّا بن حسین بن علی بن

۱. نقل از: کنزالاسرار حکیم طاهری: مشتمل بر مصابیح القلوب، سرنامه، اسراریات، سرالانوار، انفس‌نامه و پیشگویی مقدّس (انقلاب اسلامی)، محمدباقر طاهری رشتی متخلص به سرالحق، به کوشش عبدالله حافظی، تهران، آرون، ۱۳۹۵، صص ۱۰-۳۳.

عبدالملک بن نورالدین بن زین العابدین بن ابوتراب بن ابوشریف بن شفیع بن امیر عبدالسلام نیشابوری.

امیر عبدالسلام نیشابوری (قدس سره) از ملتزمین خاص ثامن الائمه، علی بن موسی الرضا علیه آلاف التحية و الثنا بوده، و در زمان ولایت عهدی ایشان در طوس، همواره در خدمتشان قیام داشته است. پس از شهادت آن حضرت به دست مأمون لعین، کار دوستداران ایشان مشکل شد و جناب امیر عبدالسلام (قدس سره) ترک آن بلاد گفته، از طوس مهاجرت کرد. مسافرت او در حاشیه البرز ادامه یافت، تا در کوههای البرز توقف اختیار کرد و صاحب اخلاف و اعقاب شد.

در بیان سلسله نسبی مولانا طاهری (قدس سره)، جناب عبدالسلام نیشابوری، و سلسله نسبی وی، حررت شیخ معروف کرخی، تقارن اثربخش و مبارکی وجود دارد، چرا که هر دو از یک چشمه، یعنی حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام)، نور فیاض یافته‌اند.

در کتاب /نفس‌نامه تألیف مولانا طاهری (قدس سره)، شجره سببی مؤلف از طریق سلسله نوربخشیه، بنا به عرف، دست به دست تا دست یداللهی امیرالمؤمنین، مولا علی (علیه السلام)، رسیده و به این شکل شرح داده شده است: خاتم الانبیاء محمد مصطفی (صلی الله علیه و آله)، علی مرتضی (علیه السلام)، امام حسن مجتبی (علیه السلام)، سیدالشهداء (علیه السلام)، امام زین‌العابدین (علیه السلام)، امام محمد باقر (علیه السلام)، امام جعفر صادق (علیه السلام)، امام موسی کاظم (علیه السلام)، امام علی بن موسی الرضا صلوٰه الله علیهم اجمعین، شیخ معروف کرخی (قدس سره)، که با امام رضا (علیه السلام)، بیعت داشته و پس از شهادت آن حضرت با امام بهم حلال‌الائمه (علیه السلام)، تجدید بیعت کرده است، سری سقطی، جنید بغدادی، ابوعلی رودباری، ابوعلی کاتب، ابوعثمان مغربی، ابوالقاسم جرجانی، ابوبکر نساچ، شیخ احمد غزالی، نوبخت سهروردی سلطانیه شیخ شهاب، عمار یاسر بدلیسی، نجم الدین کبری، خیره بخارایی، علی بن لالا، عبدالرحمان اسفرجانی، علاءالدوله سیاهکلی یا سمنانی، شیخ محمود مزدقانی، سید علی ضیابری، خواجه اسحاق الموتی کاکویی، میرزا محمد نوربخش گیلانی یا تبرستانی یا طالقانی (هر سه وجه مذکور و تلقین شد)، زین‌الدین

لاهیجی، استا حاجی علی ماسوله، سید شرفشاه بهمیری، امیر اسحاق خلخالی، عبدالعلی ماتکی تولمی، آقا میرحسین طالش دولابی، ملا روح زاهدانی، میرزا محمد علی قونسول، آقا سید حسین عاقل رشتی، آقا میر احمد صادقی فرزند سید صادق استرآبادی و بقی و جبهه لوجه رته.

شیخ محسن، چهارمین جد مولانا طاهری (قدس سرّه)، صاحب کتاب بوده و در قریه هلال‌رود از قراء رودبار قزوین اقامت داشته است. وی صاحب سه فرزند بوده که همگی اهل منبر بوده‌اند. پسر بزرگ شیخ محسن، ملا طاهر، از ارادتمندان خامس آل عبا بوده و از آن حضرت کسب فیض کرده و صوت بسیار زیبایی داشته است. وی در شهر قزوین در بازارچه حاج آقا کبیر اقامت گزید و به تحصیل علم مشغول شد و در مجالس و منابر مردم را هدایت می‌نمود؛ تا آنکه با مرحوم قزوینی آشنا شد، که او نیز مراسم تئزیه برگزار می‌کرد. آقا طاهر در مسافرتی به شهر رشت اقامت می‌گزیدند. وی در آن شهر صاحب فرزندانی می‌شود که ارشد آنان حاج احمد، پدر مولانا طاهری است. حاج احمد پس از تحصیل علم به کار تجارت پرداخت و فرزند خود، مولانا طاهری (قدس سرّه) را پس از تحصيلات ابتدایی در پانزده سالگی، برای ادامه تحصیل به ولایات بادکوبه و تفلیس فرستاد. مولانا طاهر که در مدت کوتاهی آن سامان را باب طبع و تحصیل نمی‌بیند، به قصد تحصیل و دست‌و‌پا‌جوشی علم راه مهاجرت در پیش گرفته و دیار به دیار برای یافتن مطلوب خود تلاش می‌کند. وی در جریان این جست‌وجو، متجاوز از یکصد سال پیش، اقصی نقاط گیتی - از جمله اروپا - را طی کرده و سرانجام به مقصود خود دست می‌یابد.

در آن زمان متد جدید علمی دوبل بالانس، که توسط دانشمند آلمانی لوکپاچ به تازگی ابداع شده بود و در کشورهای متمول اروپا به عنوان متد روز حساب می‌آمد، مراحل اولیه آموزش و انتقال علمی و عملی از کشور مبدأ، برای کاربردهای تجاری را می‌گذرانند. مولانا طاهری افزون بر اشتیاق علم‌آموزی، انگیزه دیگری نیز در آموختن این شیوه نوین داشت. پدر مولانا طاهری (قدس سرّه) پیشه تجارت داشت و همین امر باعث شد که به قصد ایجاد مکتبی جدید و تأسیس و فعال‌سازی رشته‌ای تحصیلی برای ترویج علمی و کاربردی فن حسابداری تجاری دوبل بالانس در جامعه تجاری ایران به جست‌وجو و مهاجرت و آموختن این شیوه نوین بپردازد.